

Not: "Atatürk" isminin site veya blok (apartman) ismi olarak verilip verilemeyeceği hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-622.02/8825681

13/03/2024

Konu : Görüş (Özel mülkiyette "Atatürk" isminin kullanılması hk.)

... GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile; ... Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü tarafından Ticaret Bakanlığına iletilen ... tarihli ve ... sayılı yazıda, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığıyla başvuruda ... ili, ... ilçesi, ... Mahallesi, ... Caddesinde bulunan özel bir mülkün üzerinde "Atatürk" isminin kullanıldığı ve "Atatürk" isminin inşaat firması tarafından veya mülkün reklamı amacıyla kullanılmasının uygun olup olmadığına dair görüş talebinin bulunduğu belirtilerek söz konusu kullanımın yasal açıdan herhangi bir engel teşkil edip etmediği hususunda Ticaret Bakanlığı görüşlerine başvurulduğu, Ticaret Bakanlığı görev ve yetki alanı çerçevesinde söz konusu başvuruda yer verilen hususların 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ticaret unvanının belirlenmesi, kullanılması ve korunması hükümleri uyarınca incelendiği ve başvuru ekinde yer alan belgelerde görülen "... ibaresinin Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) üzerinden gerçekleştirilen sorgulamasında "Atatürk" isminin kullanıldığı ticaret unvanına rastlanılmadığının belirtildiği, söz konusu başvuru ve eklerinin Bakanlığımız görev ve yetki alanı itibariyle değerlendirilmesi amacıyla yazıları ekinde gönderildiği belirtilmiş olup Genel Müdürlüğümüz görev ve yetkileri çerçevesinde özel bir mülkün üzerinde "Atatürk" isminin kullanılması ve "Atatürk" isminin inşaat firması tarafından veya mülkün reklamı amacıyla kullanılmasının uygun olup olmadığı hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 1 inci maddesi "(1) Bu Kanunun amacı; marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin hakların korunması ve bu suretle teknolojik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktır.

(2) Bu Kanun; marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin başvuruları, tescil ve tescil sonrası işlemleri ve bu hakların ihlaline dair hukuki ve cezai yaptırımları kapsar." hükmünü,

4 üncü maddesi "(1) Marka, bir teşebbüsün mallarının veya hizmetlerinin diğer teşebbüslerin mallarından veya hizmetlerinden ayırt edilmesini sağlaması ve marka sahibine sağlanan korumanın konusunun açık ve kesin olarak anlaşılmasını sağlayabilecek şekilde sicilde gösterilebilir olması şartıyla kişi adları dâhil sözcükler, şekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler ve malların veya ambalajlarının biçimi olmak üzere her tür işaretten oluşabilir." hükmünü,

5 inci maddesi "(1) Aşağıda belirtilen işaretler, marka olarak tescil edilmez:

...

Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesi kapsamı dışında kalan ancak kamuyu ilgilendiren, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş diğer işaretler ile yetkili mercilerce tescil izni verilmemiş olan armaları, nişanları veya adlandırmaları içeren işaretler." hükmünü,

55 inci maddesi “(1) *Tasarım, ürünün tümü veya bir parçasının ya da üzerindeki süslemenin çizgi, şekil, biçim, renk, malzeme veya yüzey dokusu gibi özelliklerinden kaynaklanan görünümüdür.*

(2) *Ürün, bilgisayar programları hariç olmak üzere, endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnenin yanı sıra birleşik bir ürün veya bu ürünü oluşturan parçaları, ambalaj gibi nesnelere, birden çok nesnenin bir arada algılanan sunumlarını, grafik sembolleri ve tipografik karakterleri ifade eder.*

...” hükmünü,

634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 27 nci maddesi “*Anagayrimenkul, kat malikleri kurulunca yönetilir ve yönetim tarzı, kanunların emredici hükümleri saklı kalmak şartıyla, bu kurul tarafından kararlaştırılır.*” hükmünü,

28 inci maddesi “*Yönetim planı yönetim tarzını, kullanma maksat ve şeklini yönetici ve denetçilerin alacakları ücreti ve yönetime ait diğer hususları düzenler. Yönetim planı, bütün kat maliklerini bağlayan bir sözleşme hükmündedir.*

Yönetim planında hüküm bulunmayan hallerde, anagayrimenkulün yönetiminden doğacak anlaşmazlıklar bu kanuna ve genel hükümlere göre karara bağlanır.

Yönetim planının değiştirilmesi için bütün kat maliklerinin beşte dördünün oyu şarttır. Kat maliklerinin 33 üncü maddeye göre mahkemeye başvurma hakları saklıdır.

Yönetim planı ve bunda yapılan değişiklikler, bütün kat malikleri ile onların külli ve cüzi haleflerini ve yönetici ve denetçileri bağlar.

Yönetim planının ve onda sonradan yapılan değişikliklerin tarihi, kat mülkiyeti kütüğünün (Beyanlar) hanesinde gösterilir ve bu değişiklikler yönetim planına bağlanarak kat mülkiyetinin kuruluş belgeleri arasında saklanır.” hükmünü,

30 uncu maddesinin birinci fıkrasında “*Kat malikleri kurulu, kat maliklerinin sayı ve arsa payı bakımından yarısından fazlasıyla toplanır ve oy çokluğuyla karar verir.*” hükmünü,

32 nci maddesi “*Anagayrimenkul kat malikleri kurulu tarafından, sözleşme, yönetim planı ve kanun hükümleri uyarınca verilecek kararlara göre yönetilir.*

Bütün kat malikleri ile külli ve cüzi halefleri, yönetici ve denetçiler, kat malikleri kurulunun kararlarına uymakla yükümlüdürler.

...” hükmünü,

Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmeliğin 1 inci maddesi “(1) *Bu Yönetmeliğin amacı, binaların numaralandırılması, numaralandırılan binalara ait adreslerin Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.*” hükmünü,

5 inci maddesi “(1) *Adres standardı; il, ilçe, bucak, köy, mezra, belediye adı; mahalle adı ve sabit tanıtım numarası, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adı ve sabit tanıtım numarası ile site, blok, mevki adı, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu bileşenlerinden oluşur.*

(2) *Bu bileşenlerden il, ilçe adı, dış kapı numarası ve posta kodunun her adreste bulunması zorunludur.*

(3) *Ayrıca,*

...

ç) *Birden fazla bağımsız bölüm içeren binalarda iç kapı numarasının, varsa site ve blok adının bulunması zorunludur.*

(4) *Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler adres ile ilgili her türlü işlemlerinde adres standardına uymak zorundadır.*” hükmünü,

11 inci maddesi “(1) *Mahalle, köy, mezra, mevki, küme evleri, meydan, bulvar, cadde ve sokaklara ad veya numara, binalara ise numara verilmesi zorunludur. ...*” hükmünü amirdir.

Diğer taraftan, Yargıtay Onbirinci Hukuk Dairesinin 23.01.2003 tarihli, E: 2002/11424; K: 2003/185 sayılı kararında “...

Kat Mülkiyeti Yasasının 32.maddesi hükmüne göre, anagayrimenkulün kat malikleri kurulu tarafından, sözleşme, yönetim planı ve kanun hükümleri uyarınca verilecek kararlara göre yönetilmesi gerekmekte olup, sözleşme ve yönetim planında öngörülmeyen hususlarda kat malikleri kurulu yasaya aykırılık teşkil etmemek kaydı ile yönetim ile ilgili bütün hususlarda yeni düzenlemeler yapmaya veya eski kararları ve uygulamaları değiştirmeye yetkilidir. Bu bağlamda olayımızda yönetim planında aksine bir düzenleme yer almadığından apartman isminin kat malikleri kurulu kararı ile değiştirilmesi mümkündür. Kat mülkiyeti uygulamasına geçilmeden önce mal sahibi ile yüklenici arasında yapılan sözleşmede yer alıp da yönetim planına konulmayan apartman ismi konusundaki hüküm anagayrimenkulün yönetiminde kat malikleri yönünden bağlayıcı olamaz.

...” şeklinde hüküm tesis etmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde; 634 sayılı Kanun kapsamında kat malikleri kurulu kararıyla yasaya aykırılık teşkil etmemek ve yönetim planında belirtilmek suretiyle site ve blok (apartman) için isim belirlenebileceği; diğer taraftan gerek 634 sayılı Kanun gerek 3194 sayılı İmar Kanunu gerekse 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelikte “Atatürk” isminin site veya blok (apartman) ismi olarak verilmeyeceğine yönelik bir hüküm bulunmadığı;

Ayrıca 6769 sayılı Kanun uyarınca “Atatürk” isminin kamuyu ilgilendiren, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş adlandırma olması nedeniyle marka olarak tescil edilemeyeceği ancak “Atatürk” ismi belirtilen kapsamda kalmakla birlikte site veya blok (apartman) isimlerinin 6769 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmeyeceği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Genel Müdür